

Zaterdag

den 19den Maart.

OFFICIEEL GEBEDRTE.

PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur Generaal ad interim van Nederlandsch Indië in Rade; allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

In overweging genomen zijnde, dat onverminderd de algemeene bepalingen, vastgesteld bij artikelen 77, 110, 111, 112, 114 en 115 van het reglement op het beleid der Regering, uitgevaardigd bij de publikatie van den 19den Januarij 1830 (staatsblad no. 10), de onderlinge betrekkingen, tusschen het bestuur en de partikuliere grondeigenaren, in het woestelijk gedeelte des eilands, — mitgeders tusschen deze laatste en de opperzaten van landerijen, een aantal gewigtige punten omvatten, welke verdienen het voorwerp van vaste en duidelijke verordeningen te worden, ter wegneming van de onzekerheid die daaromtrent, van lieverlede is ontstaan, zoo wel door het gebruik raken van een aantal voormalige wetten en reglementen, — als door de onvolledigheid derzelve, en de noodzakelijkheid, om daarin die veranderingen te maken, welke de tegenwoordige omstandigheden vorderen; Zoo is goedgevonden en verstaan:

Met inzake van alle veranderingen, die voortvloeijen uit

« Reglement omtrent de Partikuliere Landerijen,
« gelegen ten westen der rivier Tjimanok.

Art. 1. De onvervreembare regten van het Gouvernement, welke door den verkoop of afstand van landerijen ontaangerd zijn gebleven, zijn:

- de bescherming van alle ingezetenen, zonder onderscheid, en het nemen van de daartoe gevorderde maatregelen;
- de handhaving der justitie en politie, zoo in het woestelijk als burgerlijk, en al wat strekken kan tot bewaring der rust en tot bevordering der algemeene veiligheid;
- de beschikking over de ingezetenen, tot wering van alle rampen en onheilen, waarmede de staat bedreigd of bezocht wordt;
- het opleggen van belastingen, reëel of personeel, direct of indirect, mits niet noodzakelijk verminderende de heffingen, wettiglijk aan den landeigenaar opgelegd, en de sluisen, ka-
nalen, dijken, en andere werken, welke tot de veiligheid van de landerijen noodig zijn, en die door de Staat worden betaald;
- alle hooge soevereine regten, zonder uitzondering, die niet in bijzondere gevallen *ex plenitudine potestates*, door het Gouvernement uitdrukkelijk aan de landeigenaren zijn of worden afgestaan of toegekend, om door hen bij delegatie, (en niet anders) te worden uitgeoefend.

Art. 2. Uit krachte van het direct eigendoms regt in den landeigenaar gevestigd, is hij bevoegd tot het heffen van een vast deel in den oogst of opbrengst van alle gronden, welke door de inlandsche bevolking bebouwd of vrucht ge-
bruikt worden.

Art. 3. Behooren alle woeste gronden, mitgeders de bosschen, wouden en andere natuurlijke voortbrengselen des eilands, met dezen verstande nogtans, dat aan de opperzaten, die aan den eigenaar de bepaalde opbrengst voortbrengen van den grond, dien zij in gebruik hebben, de vruchtbaarheid blijft, over de weiden voor den veer, en over de bosschen tot het vergaderen van houthout, *retang*, *allang-allang*, houthout en andere dergelijke

beneedigheden, mits deze bestemd zijn voor eigen gebruik en niet ter verkoop.

Het doortrekken van karren en vee en het rusten en weiden van hetzelfde op woeste gronden, mag niet worden belet, anders dan om gewigtige redenen, ter beoordeeling van het plaatselijk bestuur.

Art. 5. Alle gronden door de Inlandsche bevolking, met der daad, bebouwd, bewerkt of onderhouden, voor eigen rekening en risico worden, behoudens de uitzonderingen in dit reglement voorkomende, verstaan haar in erfpacht en ter verbetering te zijn uitgegeven, onder voorwaarden, om aan den eigenaar optebrenge het hem toekomende aandeel in den oogst, en om de verdere op hem rustende verplichtingen te maken.

Art. 6. De erfpachter kan niet het recht verkoopen en verhuuren, en van hetzelfde niet verstoken geraken, anders dan op de wijze bij dit reglement bepaald.

Art. 7. Bij wanbetaling van des eigenaars aandeel in den opbrengst, — bij verregaande verwaarloozing van den grond, — bij veronachtzaming der bepaalde verplichtingen, of anderszins bij wangedrag en misdrijf, kan, op last van de plaatselijke autoriteit, het recht van erfpacht verbeurd of, wanneer daartoe geene gegadigden zijn, verbeurd verklaard worden, ten profijte van den landeigenaar.

Art. 8. Wanneer de landeigenaar ongekultiveerde en nog niet in erfpacht uitgegeven gronden, voor zijne rekening en risico, en door eigen middelen laat bewerken, door daglooners, worden deze niet beschouwd erfpachters van den grond dien zij bevruchten.

Art. 9. Het recht van erfpacht kan niet worden overgedragen ter zake van het gebruik van den grond of detselvs voortbrengselen.

Art. 8. Als zoodanig zijn geoorloofd de volgende heffingen:

- de *tjoeké*, die geheven wordt, bij het snijden van de *padi* of *katjang*, en afhangt van de hoegrootheid van het gewas of wel;
- het *kontingent*, hetwelk voor het snijden, doch bij het rijpen van de *padi*, *katjang* of ander gewas, jaarlijks met den planter, in bijwezen van het bevoegd Inlandsch hoofd, dan wel de oudsten des volks, geregeld wordt, en bestaat in de afgave van eene zekere hoeveelheid producten, voor eene bepaalde uitgestrektheid gronds.
- de *tuinhuur*, waaronder wordt verstaan, de huur der gronden met vruchtboomen en andere gewassen, (doch niet met *ryst* of *katjang*);
- de *grondhuur*, die wordt geheven op de gronden, welke niet bebouwd zijn, en welke heffing eener vast of onvast is, deszalken die reeds *tjoeké* of *kontingent*, dan wel *tuinhuur*, aan den landeigenaar opbrengen.

Art. 9. De wijze van heffing, bekend onder den naam van *padjak*, zijnde eene vaste of voor meer dan een jaar, bepaalde afgave van de rijstvelden, berekend na de uitgestrektheid derzelve, en zonder te letten op den staat of meer voordeligen staat van het gewas op het oogenblik der heffing, wordt uitdrukkelijk verboden.

Art. 10. De hoegrootheid der heffingen, die behoove des landeigenaars, op de voortbrengselen van den grond, regelt zich, na de gebruiken en bestaande gewoonten, van elk landgoed. In het algemeen echter, zullen deze heffingen, nimmer meer bedragen, dan het een vijfde gedeelte van het werkelijk gewas.

Art. 11. De heffingen hebben plaats, *in natura*, bij het snijden van het gewas, zoo wel voor de aandeelen van den eigenaar in de opbrengsten der *sawa* of natte rijstvelden, als voor die der *gagas*, *tjipars*, *tjegers* en andere droogte velden, onverminderd de bevoegdheid van den landeigenaar, om, bij vrijwillige overeenkomst met de opperzaten, de heffing in geld te bedingen, in welk geval een overeenkomst, ten kantore van het plaatselijke bestuur, moeten worden geregistreerd en goedgekeurd, en van nulheid.

De heffing op de rijstvelden geschiedt in *padie* en mag niet in *rijst* gevorderd worden, dan bij vrijwillige overeenkomst, tusschen den eigenaar en de opgezetenen, te registreren en goedtekeuren door het plaatselijk bestuur.

Art. 12. Van de heffingen bij *kontingent* zal aantekening worden gehouden, in een, zoo wel door den landeigenaar, als door het inlandsch hoofd, te houden register, waarop de naam van den planter, de uitgestrektheid zoo veel mogelijk, en de ligging der velden, de hegroote opbrengst derzelve in het bedongen *kontingent*, moeten zijn uitgedrukt, terwijl voorts, door den landeigenaar, aan het kampongs hoofd, een schriftelijk bewijs zal worden uitgereikt, houdende dezezelve opgaven.

Art. 13. Daar de heffing ten voordele van den landeigenaar niet hooger mag stijgen, dan het $\frac{1}{2}$ gedeelte van den werkelijken oogst, zal bij mislukking van het gewas, buiten de schuld des planters, de bij art. 8 § b, bedoelde overeenkomst, om de heffing te doen, bij wijze van *kontingent*, van zelve komen te vervallen, en vervangen worden door de eijere van ~~de schuld~~ de artikelen 5 a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z.

Art. 14. Ten einde van het uitgewas op eene wettige wijze te doen blijken, zal de planter, ten minste acht dagen vóór dat het gewas wordt ingeogst, daarvan aangifte moeten doen aan zijn kampongs hoofd, die daarvan kennis geeft aan den landeigenaar of den persoon, door hem, met de inning der heffing belast, op dat de inoegting hem plaats hebben, ten overstaan van hem of zijne gediogden.

Wanneer verschil ontstaat over de oorzaken van het misgewas, zal de tusschenkomst der plaatselijke autoriteit ingeroepen worden, welke, na te hebben onderzocht of de mislukking van het gewas, *al of niet, geheel of gedeeltelijk*, aan luiheid, achteloosheid, schuld of toedoen van den kant des planters, dan wel aan oorzaken buiten hem, moet geweten worden, zonder hooger beroep, zal beslissen.

De planter kan geene aanspraak maken op eene verminderde heffing, noch op de bij dit artikel, ten zijnen behoeve, aangestelde bepalingen, wanneer hij zich niet op voorschrevene wijze en in tijd, bij zijn kampongs hoofd, heeft aangemeld.

Art. 15. De landeigenaar mag geen grondlast heffen, ten zake van den oogst van een vroeger jaar, sub poene van als knevelaar te worden gestraft.

Wanneer de aard van sommige kulturen, overjarige verrekningen, ~~zekerzeker~~ zal daaromtrent eene schriftelijke overeenkomst tusschen den landeigenaar, welke bij den resident zal moeten worden geregistreerd, en gediogd, sub poene van nulliteit.

Art. 16. De *tuin- en grondhuur*, vermeld in art. 8 § e en d zal, door den landeigenaar jaarlijks, met de opgezetenen, worden geregeld, na de gebruiken en gewoonten van elk landgoed in het bijzonder ook met betrekking tot de wijze waarop des landeigenaars aandeel in de vruchten, (wanneer hij hetzelfde in natura ontvangt) moet worden afgeleverd; zullende dit alles moeten bepaald worden bij vrijwillige overeenkomst, in tegenwoordigheid van het kampongs hoofd en een ander inlandsch hoofd, vergezeld van twee getuigen, te kiezen uit de opgezetenen van het landgoed, evenwel de plaatselijke autoriteit, na het noodig onderzoek bereidschappig te hebben, alle geschillen welke bij die gelegenheid ontstaan, na billijkheid en goede gebruiken, zonder vorm van proces, en zonder hooger beroep, zal beslissen.

Deze overeenkomsten zullen op de aanvragen der belanghebbenden, door de plaatselijke autoriteit, moeten worden geregistreerd, en wanneer dit zal hebben plaats gehad, zal het daarvoor gehouden worden, dat dezelve, na overeenkomst van het huurjaar niet uitdrukkelijk vernieuwd wordende, stilzwijgend zijn verlengd tot weder opzeggen toe.

Art. 17. Wanneer de landeigenaar en opgezetenen eene vrijwillige overeenkomst gesloten hebben, ten gevolge waarvan de lasten, in rechte van eene opbrengst in natura, ~~zekerzeker~~ is, of wel, dat de landeigenaar en opgezetenen wettigen heffing van de opgezetenen geld te vorderen heeft, zal de betaling, wanneer die niet in eene bepaalde maatschappij gestuurd is, kunnen geschieden in de goederen als de opgezetenen zal verkiezen.

Art. 18. Ten einde den landeigenaar te baten in het geval zijner wettige inkomsten te beïnvloeden, zal de resident, na behoorlijk onderzoek, zonder vorm van proces, en ter concurrentie van f 50, recht spreken in alle gevallen van nalatigheid of vernieling der planters, in het veld een hantse verschuldigde opbrengsten. Na aan den nalatigen debiteur eenen bepaalden tijd van niet minder dan veertien dagen, tot aanwijzing zijner schuld te hebben gelaten, zullen bij voortdurende wanbetaling, des debiteurs goederen en eigendommen (dagelijkse hieldaren lijfshensodden en gereedschappen van landbouw uitzonderd) door het plaatselijk bestuur achterhaald en op de meest voordelige wijze verkocht worden. Wanneer de verkochte goederen ontoereikend zijn en er verarmen-

de omstandigheden bestaan, zal aan den debiteur, voor rekening des landeigenaars, eene gevangenis-straf, voor niet langer dan eene maand, kunnen worden opgelegd.

Wanneer de achterstallige schuldvordering, eene waarde van f 50: te bovengaat, zullen partijen zich vervoegen tot hunnen dagelijkschen register; wordende het nochtans aan de keuze der landeigenaren overgelaten, om dezen weg dadelijk, en mitsdien met voorbijgang van het plaatselijk bestuur, inteslaan.

Art. 19. De opgezetenen zullen geene boomen, hoegenaamd, omhakken, uitgraven, of vernietigen, zonder des landeigenaars toestemming, ook dan wanneer het hout, ingevolge art. 2, voor eigen huishoudelijk gebruik is bestemd. Wanneer ingevolge art. 5, de grond door de opgezetenen in erfpacht bezeten of in huur genomen, door hen met vruchtboomen wordt beplant, zijn die boomen in de erfpacht begrepen, doch zullen zij dezelve niet anderszins, dan na toestemming van den landeigenaar, te bepalen, te kappen, te verplanten, of anderszins te gebruiken, te bepalen, te kappen, te verplanten, of anderszins te gebruiken, te bepalen, te kappen, te verplanten, of anderszins te gebruiken.

Art. 20. De opgezetenen mogen de huizen, opstallen, pondokken of andere gebouwen, door hen op den grond des landeigenaars gebouwd niet zonder zijne voorkennis en toestemming afbreken, of op een ander landgoed verplaatsen, ten ware zij die, zonder daartoe bouwstoffen van den landeigenaar te bezighen, hebben opgebouwd, of daarvan op eene andere wijze den vollen eigendom hebben verkregen. Dit niet te min mogen die huizen, opstallen, pondokken of andere gebouwen aan opgezetenen van hetzelfde landgoed, dan wel aan andere personen, die zich met voorkennis van den eigenaar, op hetzelfde komen vestigen, worden verkocht.

Art. 21. De landeigenaar mag over geen *sawah*, *tuis* of anderen gecultiveerden grond, door eenen opgezetenen, of zijne voorgaanders aangelagd, of in erfpacht verkregen, anders dan bij minnelijke overeenkomst beschikken.

Art. 22. De eigenaar mag eigener autoriteit geen opgezetenen van zijn landgoed, verwijderen of doen verhuizen, maar kan dezulke, die noch vaste woonplaats, noch wettig en bekend middel van bestaan hebben, en verdacht worden, van rondzwerving, lediggang of slecht gedrag, bekend maken aan het plaatselijk bestuur, hetwelk als dan, zal onderzoeken, in hoe ver er termen bestaan, tot landruiming of wel tot teregstelling of verwijdering van den beklagde, ingevolge de publikatie van den 25sten Augustus 1825 (staatsblad no. 34), en 25sten Juli 1833 (staats-

Art. 23. Nieuwe opgezetenen mogen ~~aan~~ den wil des eigenaars, niet op een landgoed met der woon nederzetten.

Art. 24. Van het bepaalde bij het voorgaand artikel zijn echter uitgezonderd, de personen die door of, van wege het Gouvernement met enig ambt of gezag, bekleed zijn; de uitoefening waarvan, het verblijf op eenig landgoed noodzakelijk maakt.

Art. 25. Wanneer voor het plaatsen der woningen van landsdienaren en ambtenaren of voor eenig ander oogmerk van algemeen belang, zoo als, het aanleggen van wegen, kanalen, sluisen, bruggen, gestichten en wat al meer, een afstand van grond wordt gevorderd, zal deze, bij wege van onteigening ten algemeenen nutte, en tegen billijke schadeloosstelling plaats hebben, ten ware bepalingen ter contrarie voorkwamen, ja de oorspronkelijke voorwaarden, waarop sommige landerijen, zijn vervreemd geworden.

Art. 26. De eigenaar heeft het recht om van de mannelijke opgezetenen van zijn landgoed, en tegen behoorlijke vergoeding, ~~de~~ de arbeid te doen verrichten, tot het aanleggen of herstellen van ~~landbouw~~ het graven van waterleidingen, het snijden van gras, het ploegen of ompspitten van gronden, het doen van wachten, bij woon- en -pakhuizen en dergelijke. — Wanneer deze arbeid geveerd wordt op eenen grooteren afstand dan vijf palen, tusschen de plaats der werkzaamheden en de woningen der opgezetenen, zal aan elken arbeider twee cents, naar iederen paal afstands, meander worden betaald, na het einde van den dag.

Van deze heeren-diensten zijn versoond:

- alle personen welke den ouderdom van 16 jaren nog niet, of dien van 50 jaren reeds bereikt hebben.
- alle zieken en verminkten.
- allen die navolgens de inlandische gewoonten vrij zijn van persoonlijke arbeid en voort allen die, ter beoogdeeling, des needs, van de plaatselijke autoriteit, kunnen aantoonen, wettige redenen van verhindering te hebben.

Het komen en gaan der opgezetenen van en naar hunne woonplaats zal onder den arbeid gerekend worden, zoo dat ieder steeds zes volle dagen in de week, voor zich zelve wil behouden.

Art. 27. Zoo lang op de Buitenzorgsche landerijen, blijft klevan de bij derzelver overgang in partikulieren eigendom bedongen verplichte teelt en levering van koffij, ten behoeve van het Gouvernement, zullen de opgeze-

tenen dier landerijen tot geene heeren-diensten, ten behoeve der eigenaren, verplicht zijn, dan alleen voor zoo veel betreft het onderhouden van wegen en bruggen, en het doop van wachten bij de woon- en pakhuizen.

Dit zalde vindt plaats ten opzichte van alle landen, bij welke verveemding door het domein, de afschaffing der heeren-diensten speciaal is bedongen.

Art. 28. Elk opgezeten is verplicht, het aandeel des landeigenaars in de opbrengsten van den door hem behouden grond, zonder betaling, naar zijne pakhuizen te vervoeren en aldaar afteleveren, mits die pakhuizen op het landgoed zelf, gelegen zijn; — het vervoeren van producten stadewaarts of buiten de grenzen van het landgoed, mag in geen geval plaats hebben, dan, ten gevolge van vrijwillige overeenkomsten en tegen billijke belooning, ter beslissing, des noods, van de plaatselijke autoriteit.

Art. 29. De opgezeten en zullen tot geene andere diensten, zoo als het begeleiden van vee, het vervoeren van huiselijke benodigdheden, het overbrengen van brieven en wat al meer, door den landeigenaar worden gebezigt, zonder billijke belooning; wordende die belooning bij deze vastgesteld op *van de plaatselijke autoriteit*.

Art. 30. Het is den eigenaar geoorloofd om met de opgezeten en zijns landgoeds, eene vrijwillige overeenkomst te treffen, om de heeren-diensten, welke zij verschuldigd zijn, voor eene betaling in geld of eene afgave van producten aftekoopen—Deze overeenkomsten mogen niet anders dan schriftelijk en behoudens de goedkeuring en registratie van den resident, worden aangegaan.

Art. 31. Wanneer de diensten der opgezeten en, na aanleiding van art. 114, van het Regerings reglement, worden vereischt, ten algemeenen nutte, dan wel, om, tegen de op hooggezag geregelde betalingen, 's Gouvernements transporten op de personen en goederen van reizigers, het zij door het leveren van manschappen, het zij door de verstrekking van buffels of bespannen karren, te vervoeren, of te begeleiden, zal de oproeping door het plaatselijk bestuur onmiddellijk aan de Inlandsche hoofden worden gericht, buiten bemoeienis van den landeigenaar, die hieraan geene verhindering, of moeijelijkheid zal mogen toebrengen.

Buffels of karren aan den landeigenaar toebehoorende, zullen almede, ten voorschreven einde, en op de wijze hierboven aangeduid, op requisitie der plaatselijke autoriteit, moeten worden gelayerd.

Art. 32. Geene dammen, doorgravingen, waterleidingen, wegen, bruggen, of andere werken, waarbij het Gouverneman, of derden belang hebben, mogen zonder verveemding, of anderszins geoorloofd, worden aangelegd, hersteld of wegruiming door *van de plaatselijke autoriteit* van *de Inlandsche ambtenaren*, op kosten van den landeigenaar, die zich aan de overtreding heeft schuldig gemaakt en onverminderd eene geldboete, van hoogstens f 500: na gelang der omstandigheden, ter bepaling van den regter.

Art. 33. Het maken, repareren en berijden der groote wegen; het aanleggen en onderhouden van publieke bruggen, sluisen, kanalen, en waterleidingen; het aftappen van water voor den landbouw en andere sinden, het zuiveren der rivieren en waterlooppen en het herstellen van dergeliker oeven en al wat verder met deze aangelegenheden in verband staat, wordt, van tijd tot tijd, op hooggezag geregeld; wordende daar omtrent, bij voorraad bevestigd, de bepalingen, voorkomende in de publicatie van 10 Februarij 1824 (staatsblad no. 8); en de Resolutien van 21 December 1828 no. 37, 16 April 1831 no. 23, (staatsblad no. 27); 2 December 1835 no. 19 (staatsblad no. 56); en 28 Januarij 1836 no. 24 (staatsblad no. 6).

Art. 34. Landeigenaars die eigener gezag bazaars of markten aanleggen of die, op de hen toegestane bazaars of markten, in overtreding van art. 77 van het Regerings-reglement, onwettige heffingen doen, gedogen of daaruit eenig voordeel trekken, zijn onderworpen aan al zulke straffen als worden bepaald bij de op deze materie, door de Regering van te stellen verordeningen; — wordende ten deze bij voorraad bevestigd, het reglement en tarief voor de onderscheidene bazaars, gearresteerd bij besluit van den 17den November 1829 (staatsblad no. 111); en de daarop, sedert, geëmaneerde alteration en ampliatien en die nog zullen worden gemaakt.

Art. 35. Het regt van jagt en visscherij behoort aan den landeigenaar; niemand mag, zijns ondanks, van hetzelfde op zijnen grond gebruik maken, onder dien verstande evenwel, dat het visschen in de rivieren, mitsgaders het vangen van vogels met strikken of netten, en het *van de plaatselijke autoriteit* van schadelijk en verscheurend gedierte, niet aan de opgezeten en kan worden belet, op de gronden door hen *van de plaatselijke autoriteit* of van den landeigenaar gehuurd.

Art. 36. De opgezeten en zullen, volgens de thans bestaande gewoonte, bij de aftapping van *esto's, rawa's* en andere *van de plaatselijke autoriteit* in dergelijken kunnen visschen, mits een vijfde gedeelte der vangst aan den landeigenaar afgevend.

Art. 37. Landeigenaren die andere, meerdere of hoerego

opbrengst en diensten van hunne opgezeten en verderen, dan bij dit reglement uitdrukkelijk zijn toegestaan, of die verzuimen, om op den voet bij hetzelfde bepaald, ten opzichte van hunne opgezeten en te handelen, zullen na exigentie van zaken door het plaatselijk bestuur, op den voet bij art. 60 aangewezen, bestraft, dan wel voor den regter, ter sake van knevelarij en misbruik van gezag, vervolgd worden.

Art. 38. Wanneer de Regering het persoonlijk verblijf van eenen eigenaar op deszelfs landgoed, schadelijk acht voor de openbare rust, zal hem hetzelfde kunnen worden ontzegd.

Art. 39. Landeigenaren die buiten Nederlandsch Indië afwezend zijn, zullen bij eene in regten geldige akte, zich ter sake van hun landeigendom, justiciabel stellen te *Batavia*, en aldaar *domicilium citandi et executandi* moeten kiezen.

Art. 40. Het ontginnen en hebeuwen van gronden, het kultiveren of leveren van bijzondere voortbrengselen, welke de inlander niet gewoon is, uit eigen vrije verkiezing te verbouwen; het oprigten van fabrieken; met een woord, alle ondernemingen welke de landeigenaar voor eigen profijt, risico en rekening aanvangt, moet hij tot stand brengen, zonder de hulp der lands opgezeten en, ten ware hij zich daarvan door het aangaan van vrijwillige overeenkomsten, verzekert.

Deze overeenkomsten zullen, op straffe van nietigheid, bij het plaatselijk bestuur moeten worden goedgekeurd en geregistreerd, binnen een maand, na dat dezelve zullen zijn aangegaan, en, hozeer op de plaatselijke autoriteiten de verplichting rust om alles aantewenden wat tot bevordering van nuttige kultures, bedrijven en ondernemingen kan strekken, zullen zij tevens nadrukkelijk waken, dat omtrent de inlandsche bevolking en het tot stand brengen van dezelve, niet willekeurig worde gehandeld.

Art. 41. Huurlingen, die voor een tijdvak van meer dan drie maanden worden in dienst genomen ten behoeve van ontginningen, kultures, fabrieken en andere belangrijke ondernemingen of werken, en niet behooren tot de opgezeten en van het landgoed, zullen door den eigenaar bij de plaatselijke autoriteit, worden aangegeven.

Art. 42. Van deze aangiften zal worden aangelegd een register, hetwelk zal inhouden:

- a. De namen der ondernemers.
- b. " " " gehuurde arbeidslieden.
- c. " " " plaats waar dezelve zijn gehuurd en te huis behooren.
- d. Het werk waartoe zij zijn gehuurd, en
- e. De voorwaarden waarop.

Art. 43. Zoodanige huur zal voor niet langer dan 5 ja-
ren worden aangegaan, en zal niet langer worden ver-
nieuwd; ten overstaan van de plaatselijke autoriteit, die zal moeten zorgen, dat daarbij vrijwillig, en zonder dwang worde te werk gegaan.

Art. 44. De ondernemers die arbeidslieden langer aanhouden, dan de overeenkomst gedoegt, zullen aan elk hunner, voor iedere maand dat zij aldus zijn aangehouden, betalen f 10 boven het loon, bij de oorspronkelijke overeenkomst bedongen.

Art. 45. De plaatselijke autoriteiten zullen naauwkeurig toezien aan den eenen kant, dat de landeigenaren aan de voorwaarden der, in het voorgaand artikel, bedoelde overeenkomst en aan derzelve verplichtingen jegens de werklieden, voldoen, en aan den anderen kant, dat de arbeiders of huurlingen wederkeerig al dat geene verrigten waartoe zij zich verbonden hebben; zeggende dat, wanneer zij zich in overtreding daarvan, verwijderen of door verraagende luiheid of onwilligheid, hunne verplichtingen ontduiken, zij na behoorlijk onderricht, worden gestraft na gelang van den aard der zaak en in overeenstemming met de bestaande wetten en reglementen.

Art. 46. De landeigenaren zijn gehouden om jaarlijks, op den 25den December, in den bepaalden of nader te bepalen vorm, aan de plaatselijke autoriteit, waaronder zij sorteren, te zenden, eenen naauwkeurigen staat der bevolking op hunne landerijen gezeten, mitsgaders al zulke statistieke opgaven, als van tijd tot tijd, van hen mogten worden gevraagd.

Art. 47. Het bezit van schietgeweer is alleen aan die Inlandsche opgezeten en geoorloofd, welke daartoe beko-
men hebben eene schriftelijke vergunning van het plaat-
selijk bestuur, die jaarlijks vernieuwd en gratis afgegeven zal worden, zijnde van dit verbod uitgezonderd degenen, die, bij behoorlijke akte van aanstelling, met de uitoefening van eenig openbaar gezag zijn belast, alles op de straffen bepaald bij art. 14, van het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuur wapenen en buskruid (staatsblad no. 58 van 1828).

Art. 48. Hannevoochtoerijen en andere hazaard spelen, geen pacht middel uitmakende, zijn verboden.

Het spelen van *ronggeng, wayang koelet*, *tonjok* en dergelijken, ten gelegenheid van feesten, huwelijken en Godsdienstige plegtigheden, zal op de particuliere be-
rijen, alleen na bekomen verlof van de plaatselijke auto-

ziteit; mogen plaats vinden, onverminderd de regten der pachters van 's lands middelen, wanneer deze daarin betrokken zijn.

Art. 49. Het leggen van fidei commissaire verbanden op particuliere landen en gronden, ten behoeve van onchristenen, blijft in het algemeen verboden.

Art. 50. Aan de landeigenaren is verboden, het houden of gebruiken van een zoogenaamd blok, sub poene dat hetzelfde zal worden vernietigd en de overtreders aan zoodanige verdere poenaliteiten zullen zijn onderworpen, als de aard der zaak mogt vorderen; onder dien verstande evenwel, dat aan de inlandsche hoofden, belast met de politie op de particuliere landerijen, in het belang van dezelven, door het plaatselijk bestuur de vergunning tot het houden van een blok zal kunnen worden gegeven, uitsluitend echter ter verzekering van verdachte of aan misdadig schuldige personen, en onder uitdrukkelijke bepaling, dat deze in elk geval, wanneer dit mogelijk is, binnen de 24 uren na darselver opvatting aan den maast bij zijnden bevoegden ambtenaar moeten worden overgelyverd.

Art. 51. De uitoefening der daarbij behorende politie op de landerijen, welke onder het onmiddellijk gezag der Europeesche en Inlandsche ambtenaren, opgedragen aan de door den landeigenaar gekozen juragans, tjamats, hoofdmandoors, wijkmeesters of andere inlandsche hoofden, onder welken titel zij mogten bestaan, alle welke personen gehouden zijn de bevelen hen daartrent, door of van wege het plaatselijk bestuur te geven, stiptelijk op te volgen en een nauwkeurig rapporten onmiddellijk aan dat bestuur in te dienen.

Art. 52. De landeigenaar is verplicht om in elke verzameling van woningen, welke ter beoordeeling des noods van de plaatselijke autoriteit, als eene dessa, kampong of dorp, moet worden beschouwd, een inlandsch hoofd te stellen, ter zijner keuze en om aan elk zoodanig dorps hoofd, tot onderhoud, vrij van opbrengsten, in gebruik te geven, eene zoodanige uitgestrektheid sawas, tipars, tjagers, gagas of andere ryst-velden als door een man en een span buffels kan bewerkt worden, dan wel een stuk tuingrond, van zoodanige uitgestrektheid, als gewoonlijk door een man wordt bearbeid. Deze dorps-hoofden zullen de functien waarnemen, bij het reglement op de administratie der politie en de regtsvordering onder den Inlander, aan de dessa's hoofden opgedragen.

Art. 53. Op landerijen waarvan de bevolking vijf duizend zielen of daarboven bedraagt, zal de landeigenaar bovendien een hoofd van politie stellen, in dienst te stellen, onder zoodanigen naam, als het plaatselijk gebruik mede brengt, zoo als: hoofd-mandoor, hoofd-juragan, tjamat, enz., en aan wien ter belooning zal worden toegelgd, behalve de uitgestrektheid gronds voor de dorps-hoofden bepaald, eene maandelijksche bezoldiging van f 5 tot f 50 kopergeld, na gelang van de uitgestrektheid der landerijen, ter bepaling des noods, van het plaatselijk bestuur.

Deze hoofden, aan welke die der dorpen, ondergeschikt zullen zijn, zullen de functien waarnemen bij het reglement op de administratie der politie en de regtsvordering onder den Inlander aan de divisie-hoofden opgedragen, behalve dat, voor zoo veel de residentie Batavia betreft, het bevelen dat van beambten van politie zal zijn en zij zich zongewildig zullen onthouden van de regtspraak bij het evengemekt reglement aan de divisie-hoofden, toebetrouwd.

Art. 54. Wanneer de landeigenaar nalatig is om de bepaalde inlandsche hoofden op zijne landerijen aantestellen, zal daarin door de plaatselijke autoriteit, ten zijnen koste, worden voorzien.

Wanneer een inlandsch hoofd ongeschikt of onwillig wordt bevonden om voor de politie te zorgen, zal de landeigenaar denzelven door eenen anderen moeten doen vervangen, op schriftelijke uitnodiging van het plaatselijk bestuur.

Art. 55. De kleine stukjes grond, bekend onder den naam van vrijmans landen, (tana mardika) welke van geheel of gedeeltelijk onbebouwd zijn, zullen op ieder derzelven door de plaatselijke autoriteit in zoodanig getal als zal worden deelsmatig geacht, worden vereenigd, onder het opzigt van een algemeen hoofd, onder de benaming van wijkmeester, die, in onmiddellijke ondergeschiktheid aan het plaatselijke bestuur, de functien zal waarnemen bij het reglement op de administratie der politie en de regtsvordering onder den Inlander aan de dessa's hoofden opgedragen. Deze inlandsche wijkmeesters zullen, ter bekoning van hunne diensten de navolgende heffingen mogen doen, als:

- Voor het verlenen van een permissie-briefje aan inlanders om een huwelijk te mogen vieren, 50 cents.
- Voor het uitreiken van een certificaat van goedgedrag aan inlanders, die zich bij de autoriteit aanmelden willen, ter bekoning van eenen reispaspoort, 5 cents.
- Voor het uitreiken van een bewijs, houdende dat er geene bedragschap bestaat om aan den hander verlof te geven tot het spelen van zonggeng of andere inlandsche spelen, 25 cents ieder.

Art. 56. Onverminderd hunne bevoegdheid tot het ontvangen der van ouds gebruikelijke geschenken bij feestelijke of andere gelegenheden, zal geen der inlandsche hoofden bij de drie voorgaande artikelen bedoeld, noch in geld, noch in producten, iets van de opgezetenen mogen vorderen of genieten, sub poene telkens van eene geldboete of gevangenisstraf, overeenkomstig het bepaalde hieronder bij art. 60, of wel van de straffen op kavelarij bepaald.

Art. 57. De inlandsche hoofden, op de particuliere landerijen, aan welke in voege voorschreven, het toezigt over de politie is opgedragen, zullen, hoezeer gekozen en voorgedragen wordende door den landeigenaar, door de plaatselijke autoriteit worden voorzien van eene akte van aanstelling als zoodanig, welke akte, ingeval van ontslag, weder door die autoriteit zal worden ingetrokken.

Art. 58. De opgezetenen der landerijen zijn verplicht, om op de vordering en aanwijzing der beambten van politie, zoodanige zaken en maatregelen te doen, als voor de rust en orde van de landerijen noodig geoordeeld worden.

Art. 59. Het plaatselijk bestuur zal kennis nemen van alle geschillen tusschen de landeigenaren en hunne opgezetenen omtrent opbrengsten, diensten en wederkerige regten of verplichtingen. Bijaldien partijen niet in der minne kunnen worden bevredigd, zal het plaatselijk bestuur, in de zaak beslissen of wel partijen naar de bevoegde regbanken overwijzen, overeenkomstig de bestaande bepalingen, onverminderd althans de bevoegdheid van de Regering om in geval van ontzigheden waartoe de rust mogt worden bedreigd, zoodanige maatregelen te nemen als het algemeen belang zal vorderen.

Art. 60. De plaatselijke autoriteiten zijn bevoegd om kennis te nemen van en zonder hooger beroep te beslissen in alle gevallen van overtreding, of inbreuk op de bepalingen bij het tegenwoordig reglement vastgesteld, en om, wanneer geene speciale poenaliteiten of straffen zijn voorgeschreven, de navolgende opte leggen, als:

Voor zoo veel Europeanen, derzelver afstammelingen en daarmede gelijkstaande personen betreft, eene geldboete, van hoogstens f 50 of eene gevangenis van hoogstens acht dagen.

Voor zoo veel aangaat Inlanders of daarmede gelijkstaande personen.

- eene geldboete van ten hoogste f 25.
  - eene gevangenis van niet langer dan veertien dagen.
  - rottinglagen, het getal van 25, niet te boven gaande.
- En indien de overtreding of inbreuk van dien aard is, dat de kosten van de maatregelen, welke worden genomen, voor de kost, zonder loon.

Art. 61. Het tegenwoordig reglement maakt geene verandering in de speciale voorwaarden en servituten, onder welke sommige landerijen zijn overgegaan in particulieren eigendom, voor zoo veel deselve niet stridig zijn met de algemeene bepalingen, welke voortvloeien uit het reglement op het beleid der Regering en speciaal in art. 85, 110 en 111 van hetzelfde.

En opdat niemand hiervan onwetenheid voorwende, zal deze alom zoo wel in de Nederduitsche als in de Inlandsche talen worden gepubliceerd en geaffigeerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hogere en lagere kollegien en ambtenaren, justiciieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oegluking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, den 28sten Februarij 1856.

J. C. BAUD.

De Algemeene Secretaris,
H. J. HOEGVEEN.

EXTRACT uit het Register der Resolutien van den Gouverneur Generaal ad interim van Nederlandsch Oost Indië te Batavia.

Batavia, den 28sten Februarij 1856. (No. 65.)

In overweging genomen zijnde, dat de bepalingen, voorkomende bij art. 48 van de instructie van den Gouverneur (staatsblad van 1818 no. 72), omtrent de bevoegdheid van de herten op de, bij die kamers, berustende Inlanders, wijkmeesters die, welke zijn verval in de residentie van 16 Augustus 1819 no. 2 (staatsblad no. 51), omtrent de bevoegdheid, welke de weerkamers kunnen hebben, om de bevoegdheid van boedels en nalatenschappen, om de bevoegdheid behouden te ondergaan, in verhouding tot het tegenwoordigen algemeenen stand der rechte, die de herten, van wege de thans ter nauwernood zeven en een half ten honderd bedraagt;

Is goedgevonden en verstaan:
Met alteratie van de hierboven aangehaalde verordeningen, te bepalen, gelijk wordt bepaald bij deze:

(Zie verder het Bijvoegsel.)

tusschenkomst onnoodig is; omdat hetzelfde wist, dat wij meer krachten hebben, dan noodig is, om den pretendent weerstand te bieden, en dat het er slechts op aankwam, om van die krachten gebruik te maken. Deszelfs verlicht oordeel zal door de uitkomst bewaarheid worden. De Spanjaarden zullen den vrijheids-oorlog gelukkig ten einde brengen, zonder de tusschenkomst zelfs hunner naauwste geallieerden in hunne aangelegenheden noodig te hebben. Er moet eenig onderscheid wezen tusschen de zegepraal van het stelsel van vertegenwoordiging, en die van het willekeurige stelsel van 1825. «

De junta van Barcelona heeft zich den 20sten October ontbonden. Zij heeft zulks in eene proclamatie bekend gemaakt, en daarin verklaard: »dat zij zich met vertrouwen overlaat aan de beloften van den zoon der vrijheid, die de teugels van het bewind in handen heeft genomen, namelijk den heer *Mendizabal*, en van den *vekkeloosen krijgsman* (den generaal *Mina*), die zich aan het hoofd van het ongelukkige Katalonie gesteld heeft. «

ADVERTENTIEN.

—De ondergeteekende brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat, bij resolutie van den 5den dezer no. 5 bepaald is, dat gedurende het loopende jaar geen zout voor particuliere rekening zal mogen worden uitgevoerd, van *Tanara, Pakkies, Kandanghauer, Paradessie, Grisse, Sidajoe* en *Sumanap*, en dat mitsdien alleen uit het hoofddepôt van *Boender*, eiland *Madura*, zout voor den uitvoer zal mogen worden verkocht.

BATAVIA, *De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,*
den 16den Maart 1836. VAN CATTENBURCH.

—Er worden narigten verlangd, omtrent het overlijden van den persoon van *Antoine Ferdinand Caijck*, zoon van *François* en *Isabelle Clavie Debarge*, geboortig van Duinkerken den 31sten Augustus 1780; hij is van Duinkerken naar Java vertrokken, in de maand October 1819, aanboord van een particulier schip, gevoerd door *Carbon* en moet volgens opgave, op den 16den April 1826, te Batavia zijn overleden.

Hiervan voor alsnog niets kunnende blijken, zoo noodigt de ondergeteekende een ieder beleefdijk uit die hem omtrent dezen persoon en deszelfs nalatenschap eenige berigten kan geven, dezelve wel ter zijner kennis te brengen.

BATAVIA, *De Resident van Batavia,*
den 15den Maart 1836. D. F. W. PIETERMAAT.

De ondergeteekende maakt bij deze aan de ingezetenen van Pekalongan bekend, dat de belasting op het houden van paarden en wagens over het jaar 1836, in eens en bepaaldelijk vóór of uiterlijk op ultimo Maart dezes jaars op het residentie bureau moet worden voldaan.

De belastingschuldigen worden mitsdien uitgenoodigd zich deze advertentie ten nutte te maken, ten einde niet te vervallen in de boete op de te late betaling bepaald.

PEKALONGAN, *De Resident voornd.*
den 1sten Maart 1836. C. F. E. PRAETORIUS.

—Debiteuren van het vendu-departement, welke tot hiertoe verzuimd hebben, om hunne rekeningen over de maand November II. te voldoen, worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van die schuld, uiterlijk voor ultimo dezer, ten vendu-kantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

BATAVIA, *De Superintendent van het Vendu-Departement,*
den 18den Maart 1836. J. H. HORST.

VENDU - DEPARTEMENT.

Op dinsdag den 22sten Maart 1836.

Voor het negotiehuys van *Spencer, Harding en Co.*, op de Groote Rivier, van fraaije bronzen hanglampen met 1, 3 en 4 lichten, maderawijn in pijpen, rhyjn-wijn, diverse lijnwaden, als: longcloth, sherting, gingangs, tjelees, lakens, glaswerk, best belegen bier, manilla sigaren, fijne cambriks, jaconetten, engelsch leer, japansche martevanen, schutzels, ijzeren pannen, extra fijn wit katoen voor mans hemden, zijden zokken en handschoenen, en hetgeen verder ten voorschijn zal worden bragt.

Op woensdag den 23sten Maart 1836.

Voor het commissiehuys van *Bedier en Zoon*, van wagen- en bendie-paarden, bendie's, roode-wijn in kisten van 12 en 50 bottels, champagne-wijn in maaden, manillasche beschuit, bindrotting, japansche soija in balies, fransche en engelsche chitzten, gebloemde moeselinen, sarongs, zijden fluweel van diverse kleuren, en andere goederen meer.

Op donderdag den 24sten Maart 1836.

Voor de toko van *J. Speet*, van roode-wijn, merken *G. C. R.* en *J. B.*, maderawijn, port- en rhyjn-wijn, slaolie, versche boter in dubbeld fust, eenige kistjes extra goede manilla sigaren, fraaije centuur-linten, geborduurd neteldoek, glimmend-gaas, fijne witte katoenen, chitzten, fraaij hollandsch tafelgoed voor tafel-lakens en servetten, een aanzienlijke partij supra fijne zwarte en blaauwe lakens, welke à tout prix zullen worden verkocht; alsmede een lage wagen zoo goed als nieuw, wagen- en bendie-paarden, solo-sche tuigen, amerikaansch meel in heele en halve vaten, klapper-olie; voorts eene partij fraaije fransche spiegels.

En des avonds ten 7 ure, in een der lokalen van de Harmonie, van 15 stuks certificaten van den Indischen achterstand en bankactien.

Op vrijdag den 25sten Maart 1836.

Ten 10 ure, voor een huis in de Koestraat, de navolgende vastigheden, als:

Voor rekening van den Arabier *Sech Oerien Bin Alie Babesied*:

Zekere twee erven, achter den anderen liggende, thans te zamen getrokken en tot een gemaakt, bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, gelegen buiten deze stadspoort Utrecht op Pakodjang, in het westerveld het 8ste deel van het blok P, sub no. 26, ten regten no. 53, 48, bij de verponding geregistreerd onder no. 1464 en 5588, nu vereenigd onder no. 5588.

Voor rekening van wijlen den Inlander *Itam*:

No. 1. Zeker restant stukje land, zijnde een gedeelte van het landgoed *Tjaban-boengien*, de geregte zeven-en-veertig, twee-honderd-veertigste gedeelte, of het aandeel van bovengemelden *Itam*, in het geheel, gelegen ruim een halven dag varens of aan de westzijde van de rivier *Tjitarum* en de rivier *Troesan*, in het oosterveld het 3de deel van het blok B, sub no. 4, bij de verponding geregistreerd onder no. 6634.

No. 2. Zeker stuk zaaij-, wei- en bosch-land, zijnde de geregte zeven-en-veertig, twee-honderd-veertigste gedeelte of het aandeel van bovengemelden *Itam*, in het geheel genaamd kampong *Boegies*, gelegen twaalf uren gaans oostwaarts buiten deze stad, aan de zuidzijde van de rivier *Krawang* of *Tjitarum*, in het oosterveld het 3de deel van het blok B, sub no. 4, bij de verponding geregistreerd onder no. 6635.

No. 3. Ten eerste: Zeker drie stukken land, waarvan het eerste genaamd *Tjabang-doea*, zijnde de regte zeven-en-veertig, twee-honderd-veertigste gedeelte, of het aandeel van bovengemelde *Itam*, in het geheel, gelegen ruim een halven dag varens, oostwaarts buiten deze stad in het oosterveld het 3de deel van het blok B, sub no. 3, bij de verponding geregistreerd onder no. 6616.

Ten tweede: Het derde stuk, genaamd *Pangarangan* en *Soengie-laboe*, reeds te zamen getrokken en tot een gemaakt, zijnde de geregte zeven-en-veertig, twee-honderd-veertigste gedeelte, of het aandeel van bovengemelden *Itam*, en het geheel, gelegen als boven, sub no. 5, 6 en 7.

Voor rekening van wijlen de chinesche vrouw *Oeij Bienio*, ook genaamd *Njonja Bie*:

Zeker stuk land, zijnde het geregte een-achtste gedeelte of het aandeel van gemelde *Oeij Bienio*, in het geheel genaamd *Troegong Alias Gabroeg*, gelegen omtrent 3 uren gaans, zuidwestwaarts buiten deze stad, tusschen de rivieren *Grogol* en *Passangranhan*, of in het westerveld, het 8ste deel van het blok O, sub no. 3, ten regten 10de deel, sub no. 102 letter C, bij de verponding geregistreerd onder no. 6144.

Voor rekening des boedels van wijlen den Inlander *Imamelie*.

Zeker stukje grond, bebouwd met eene kleine steenen kombuis, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stad, in het westerveld, het 1ste deel van het blok M, sub no. 115, bij de verponding geregistreerd onder no. 754; en

Ten overstaan eener commissie, uit den landraad der ommelanden van Batavia, bij wege van executie, de vastigheden, breeder vermeld in de couranten van den 19den en 23sten December II. no. 101 en 102, toebehoorende aan de Inlanders *Daim, Djamboel, Raheel c. s., Djaijran, Sleman, Bea, Daijam, Lea, Amina, Drahim, Djora, Assanoedien, Ariepien, Samsuedien c. s., Coebiel c. s.* en *Latie*.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Pro fisco. Verkoop op regterlijk gezag. Op donderdag den 31sten Maart 1836, ter rekwisitie van *Mr. Adam Hejting*, Fiscaal bij den Raad van Justitie R. O., waarnemende het regt der hooge overheid voor den landraad te Samarang, zal door den deurwaarder bij genoemden landraad, ten overstaan van eene kommissie uit denzelfden, bijwege van executie publiek worden verkocht, wegens achterstallige verponding.

Voor rekening van de chinesche vrouw *Njio Sonio*.

Een erf, met het daarop staande steenen met pannen gedekte pedak, gelegen aan de zuidzijde van den weg langs de groote rivier in de kampong *Bloembangan*, wijk lit. K, no. 246.

Indien er iemand mogt zijn, die eenig regt, actie of toezegging op voorschreven perceel zoude willen pretenderen en zich opponeren tegen gemelde executie en verkoop die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

SAMARANG, *De deurwaarder voornoemd,*
den 11den Maart 1836. STRONCK.

—Verkoop te Buitenzorg, op maandag den 21sten dezer, voor de woning van *Z. E.* den gewezen Gouverneur Generaal, van melkkoeijen, porcelein, aarde en glaswerk, keukengereedschappen, tuigen, dranken, enz.

—Wissels op Europa, verkrijgbaar bij

N. CEZARD.

—Op den 18den April aanstaande, zal voor de toko van *Azon Jacometti*, voor rekening van de heeren *Santhagens* en *Glaser*, publiek worden verkocht, den inventaris van het stoomzeilschip *WILLEM DE I*, nieuw te Amsterdam opgelegd, alleen voor den overtocht naar hier gebruikt, waardoor het weinig heeft geleden, bestaande in:

Onderwerpen en bramyanten, etagen, loopen, met de daarbij behoorende klokken, juffers, ruggen, ruggen, ra's, lijzeilspieren, marsen, zalings, eselspouden, twee stel zeilen, een chronometer no. 848, gemaakt door Arnold & Dent, te Londen, een barometer, een sextant, een nautisch met lamp en stuurkompas, alles patent en van de beste kwaliteit.

— In de toko van *Beddy en Zaen*, is voorhanden gewerkte manilla bescheit, te koop te Batavia.

HUWELIJKEN.

Getrouwd, *B. van der Plas, Jr.*

met *J. C. CASPERSZ.*

BATAVIA, den 2den Maart 1836.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed tot mijne bittere droefheid mijn echtgenoot *S. F. Brouwer*, in den ouderdom van 43 jaren, mij nalatende drie kinderen te jong om hun verlies te kunnen beseffen; verzoekt de wed. *Brouwer*, dat de schulden van den heden overleden, aan de ondergetoekende intendenten, en diegenen waarvoor de overledene borg is geweest, verzocht zich van andere borgen te voorzien.

SALATIGA, den 2den Maart 1836.

S. D. KLEIJN, wed. Brouwer.

— Degenen, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de nalatenschappen van de navolgende personen, als: wijlen de Chinezzen *Tio Hoanlieng, Tio Tjoen, Tio Kiean* en den voertuigtigen Chinezzen *Liouw Ajoe, de Inlander Mochamus, den serjeant der papangere Mochamad Boekant, de Surinamers Djonal, Soeta Agara, de Inlandische vrouwen Rabea, Barta, Mochie en Klarissa* alhier; de Chinezzen *Tan Liengsoeng, te Cheribon, Oey Hanling, te Reijncorng, Ten Tjoeng, op Karang-Sarang, en den Inlander Kesidien, te Riouw, abintant overleden, worden verzocht, naderlijk binnen den tijd van drie maanden, daartoe aangifte of betaling te doen aan het collegie van boedelmeesters.*

Namens het collegie van boedelmeesters.

BATAVIA, 31 Maart 1836.

De secretaris, VAN DER IAST.

NAGELATEN BOEDELS.

Debiteuren en crediteuren des boedels van wijlen den in de deess. Seling, onder Sumanap, op den 1den Januarij jl., ab intestate overleden parnakon Chinezzen *Soeting Alias Kaina Abing*, worden verzocht, binnen drie maanden, van heden gere-

SUMANAP, den 29sten Februarij 1836.

J. NETTERKOVEN, G. N. FRANZ.

— Debiteuren en crediteuren des boedels van wijlen den, in de deess. Kapodie, onder Sumanap, op den 29sten Januarij jl., ab intestate overleden Chinezzen *Ong Tong-Kang*, worden verzocht, binnen drie maanden, van heden gerekend, aangifte of betaling te doen aan de agenden des Sumanap-boedels.

SUMANAP, den 29sten Februarij 1836.

J. NETTERKOVEN, G. N. FRANZ.

— Ten kome van den ondergetoekende, zullen op maandag den 1den der maand April, des voormiddags om 10 ure, aan de meestbiedenden worden verhuurd, de volgende aan den boedel van wijlen de Chinezsche vrouw *Sang Saktio*, in leven weduwe wijlen den oud boedelmeester *Tan Koseeng*, toebehoorende lander, als:

Tegal Angoes met de aldaar gevestigde twee suikermolens, Pankalang met de aldaar gevestigde twee suikermolens en Boedjong Ringiet met de aldaar gevestigde twee suikermolens, en kunnen omtrent de voorwaarden, dien verhuur aangaande, inderstaten worden verlangd bij den ondergetoekenden, te Sumanap, *Tan Kiat*, als boedelmeester.

SUMANAP, den 2den Maart 1836.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Algemeene vergadering van stemgerechtigde deelhebbers in de Javasche Bank, op vrijdag den 26sten April aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, in het lokaal der Bank, ten einde, naar luid van art. 46 van het Octrooi en Reglement, zich bezig te houden:

— Met het benoemen van directeuren voor het nieuw aankomend boekjaar.

— Met het benoemen van eene commissie van zeven stemgerechtigde deelhebbers, om de balans op te nemen en het dividend te bepalen.

— Met het vaststellen van huishoudelijke bepalingen en het overwegen van zaken, die de directie aldaar zal voorstellen.

— Wordende ieder daartoe bevoegd, bij deze uitgenoodigd, om de zaken, welke het de wensch mogt zijn, aan de bereidschap van de directie te onderwerpen, vooraf schriftelijk aan de directie mededeelende; met berisping ten overvloede van de belanghebbenden, dat in opvolging van het bepaalde in art. 50 van het Octrooi en Reglement,

de Bank van den 1sten tot en met den 7den April aanstaande, voor alle aanvragen tot openlijken zal gesloten zijn.

Namens de directie der Bank voornoemd.

BATAVIA, den 7den Maart 1836. *De Secretaris, G. J. SMULDERS.*

— De heeder van een cognossement aan order van: TR no. 1 à 3 drie kisten, & 4 een kelder } kaapmanschappend, aangebragt met het schip *De Vrede*, kapitein *D. Boes* *Reijens*, van Amstordam, wordt verzocht, zich te willen aanmelden bij *van Dasten*.

BATAVIA, den 15den Maart 1836. — Te koop of te huur, het huis en tuin *Kramat*, bewoond door *C. D. EBELING*.

— De heer *Bischoff*, is gemachtigde van *G. J. HEIJLIGERS*.

— *Mr. Henri Verne*, is admitted a partner in our Establishment, which will in future be carried, on under the Firm of *Walshshaw, Verne & Co.*

BATAVIA, 31st March 1836.

— *Agis. Mr. Bocques*, herloger, demeurant à l'hotel de *Procope*, a l'honneur de prevenir le public, qu'il a un joli assortiment de montres en or et en argent, qu'il vendra à des prix modérés & avec garanties.

— *Mr. Robert Paul*, having this day joined my establishment, the business will in future be conducted, under the firm of *Collings & Paul*.

JAMES COLLINGS.

SOERABAYA, 1st March 1836.

POST-KANTOOR.

— Werdt bij deze aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat er pakketten geopend zijn ter verzending van brieven naar Nederland, met het schip *Java*, kapitein *Van der*, op het schip *JAVA'S VLYAREN*, kapitein *Van der*.

BATAVIA, den 18den Maart 1836. *De prov. postmeester, A. BEKKING.*

VERTREKKENDE SCHEPEN.

— Passage naar Amsterdam, met het voor passagiers bijzonder wel ingerigt schip *De Vrede*, gevoerd door kapitein *D. H. Latjens*, voorzien van allen behoevenen schiedoctor; hetzelfde zal in de eerste dagen der maand April van hier vertrekken. Men adresseert zich bij den gezagvoerder te Soerabaja, of alhier bij

VAN DASTEN.

— Passage naar Amsterdam, met het bark-schip *De Rijn*, gevoerd door kapitein *C. Brandligt*, voorzien van uitmunt-

VAN DASTEN.

VERTREKKENDE PERSONEN.

— Majufvrouw *Kieker* verlaat Java. — *Mossel* vertrekt naar Padang.

SCHIEPBERIGTEN.

BATAVIA, Aangehomen. Genee. Vertrekken.

Maart 16 — Ned. stoomboot *Van der Capellen*, J. M. Haberbier, naar Samarang.

Maart 17 — Ned. bark *Blois*, F. Labe, naar Padang, met Zr. Ma. troepen.

Maart 18 — Civ. schoener *Zwalen*, en schoener *Zoemey*, C. J. Kaban, in H. G. Djalwart, beide koetsellende om de oost.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Mr. brik *Orestes*, naar Padang, met Zr. Ma. troepen. *Zoemey*, naar Padang, met Zr. Ma. troepen. *Post*, schoener, naar Padang, met Zr. Ma. troepen. *Eng. schip Olland*, naar Padang, met Zr. Ma. troepen. *Breker* brik, naar Padang, met Zr. Ma. troepen.

HANDELSBERIGTEN.

Gevoerd de Maand Februarij 1836, zijn door het Hoofdkantoor te Batavia ingevoerd, de onder volgende katoenen linnen, vervaardigd bij de *Kong de Gode, Hong*, welke linnen onderwerpen zijn.

Soort	Yds.	St.	Waarde
1ste	24	600	1,575
2de	24	155	300
3de	24	810	9,225
4de	36	400	6,800
5de	36	530	51,710
6de	36	50	300
Totaal			
			68,810
1ste	12	534	27,252
2de	12	1,800	54,000
3de	12	1,000	4,800
Totaal			
			86,052

94 doz. 137 1/2 doz.

